



TANTÁRGYI ADATLAP

Language Technologies and Bilingual Communication C1

BMEGT60LNGA607-01

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Language Technologies and Bilingual Communication C1

Azonosító

BMEGT60LNGA607-01

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Szabó Csilla egyetemi docens szabo.csilla@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Idegen Nyelvi Központ

A tantárgy weblapja

www.inyk.bme.hu

A tantárgy oktatásának nyelve

angol - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Nyelvi tárgyak**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge C1 szintnek nagyjából megfelelő nyelvtudás – approximately C1 level language competence

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.05.28.) az 580387/26/2025 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2025.05.28.-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tárgy célja, hogy megismertesse és gyakoroltassa a hallgatókkal azokat a munkavállaláshoz kapcsolódó kommunikációs helyzeteket, amelyek két nyelv (és kultúra) közötti szóbeli vagy írásbeli közvetítést igényelnek. Ennek során olyan készségek fejlesztésére kerül sor, mint a hallott és írott szöveg összefoglalása, jegyzeteléstechnika, promptírás, regiszterek (pl. informális-formális) közötti váltás idegen nyelvről magyarra, illetve magyarról idegen nyelvre. A nyelvi közvetítésben ma már kiemelt szerepe van a mesterséges intelligenciának, ezért a tárgy további célja az, hogy megismertesse a hallgatókkal az idegen nyelven írt szövegek fordításában és lektorálásában, valamint a tolmácsolásban használható adatbázisokat, illetve technológiai és MI-eszközöket.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri azokat a munkavállaláshoz kapcsolódó kommunikációs helyzeteket, amelyek két nyelv (és kultúra) közötti szóbeli vagy írásbeli közvetítést igényelnek.
2. Ismeri a nyelvi közvetítés különböző formáit, tisztában van a fordítás és tolmácsolás közötti különbségekkel, a nyelvtechnológiához kapcsolódó alapgalmakkal.
3. Ismeri az idegen nyelven írt szövegek lektorálásban és a nyelvi közvetítésben használható legfontosabb adatbázisokat, illetve technológiai és MI-eszközöket.
4. Tisztában van a nyelvi közvetítési folyamat egyes lépéseivel és a minőségbiztosítási szempontból releváns tényezőkkel.

Képesség

1. Alacsony regiszterű szöveget át tud alakítani magas regiszterű szöveggé szóban és írásban egyaránt.
2. Képes megítélni és elemezni egy írott vagy hangzó szöveg stílusát; regiszterét és célközönségét és képes ezek célnyelvi megfeleltetésére.
3. El tudja dönteni, hogy a különböző nyelvi közvetítési feladatokhoz (írott szöveg fordítása írásban megfelelő technológiai eszközök segítségével, gépi fordítás utószerkesztése, írott szöveg fordítása szóban (blattolás), rövid szöveg tolmácsolása konzekutív módon jegyzetek nélkül vagy jegyzeteléssel) mely technológiai és MI-eszközöket lehet a leghatékonyabb módon használni.
4. Meg tudja ítélni, hogy egy adott munkakörnyezetben, valamely idegen (közvetítő) nyelv bevonását igénylő kommunikációs helyzetben mikor van szükség szakemberre.

Attitűd

1. Elismeri, hogy a nyelvi közvetítés a nyelvtudáson túlmutató, speciális szakértelmet igényel.
2. Tudatosabban tekint a saját szakterületén felmerülő nyelvi-fordítási problémákra.
3. Nyitottá válik a nyelvtechnológia és a mesterséges intelligencia alkalmazásával kapcsolatban felmerülő etikai kérdésekre.
4. Érdeklődést mutat a nyelvtechnológiai fejlesztések és újítások iránt, kellő kritikával meg tudja ítélni azok minőségét.

Önállóság és felelősség

1. Felelősséggel jár el a nyelvi szolgáltatások megrendelésekor, meg tudja ítélni, mikor van szükség szakember bevonására.
2. Rendelkezik a megfelelő stratégiákkal ahhoz, hogy önállóan tájékozódni tudjon a nyelvi közvetítéssel összefüggő témákról.
3. Maga is képes önállóan felkutatni és értékelni nyelvtechnológiai eszközöket; és fel tudja mérni azok alkalmazhatóságát saját szakterületén.

Oktatásmódszertan

A kurzus folyamán elsősorban a kooperatív tanulási módszereket alkalmazzuk. A páros és csoportmunkák során, a folyamatos interakciókban, sok lehetőségük van a hallgatóknak a beszélgetésre, egy-egy téma megvitatására.

Tanulástámogató anyagok

- Írott és hangzó szövegek, videók, erre épülő feladatok.
- - Written and audio materials, videos, as well as tasks built on them

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Teljesítési követelmény: órákon való aktív részvétel (megengedett hiányzás 30%), valamint a félév során kiadott feladatok és/vagy dolgozatok teljesítése.

Teljesítményértékelési módszerek

A tantárgyban az idegennyelv-tanulás általános sajátosságaihoz igazodva a számonkérés folyamatszerűen történik, amelyben választható elemek is vannak, pl. beadandó feladatok, órai feladatok.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- évközi feladatok: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	89 - 94
Jó	76 - 88
Közepes	63 - 75
Elégéséges	50 - 62
Elégtelen	0 - 49

Javítás és pótlás

TVSZ szerint

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	28
felkészülés a teljesítményértékelésekre	6
házi feladat elkészítése	28
Összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.05.05-én. Érvényes 2025.05.05-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

• Nyelvtechnológiai alapfogalmak tisztázása • Szövegelemzés fordítói szemmel • Szövegek összefoglalása, tartalom szűrése • A neurális gépi fordítás elmélete és gyakorlati alkalmazása • A lektorálás és utószerkesztés alapelvei • A nyelvi közvetítés formái és alapfogalmai • A fordítás folyamata, alapvető fordítástechnikai ismeretek • A tolmácsolás alapjai, tolmácsolási módok és stratégiák

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Idegen Nyelvi Központ vezetője hagyja jóvá.